Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **A. Ingwersen**	**Opgesteld door:** **Michel Groeneveld , BV Financien**	
Besluitvormende vergadering: 18 november 2021	**Registratienummer collegebesluit:** 325	**Raadsnummer** 2021-103
Titel / onderwerp: Kapitaalverstrekking Alliander		

Samenvatting:
Op 31 mei 2021 is het College van B&W als aandeelhouder geïnformeerd over een verzoek van Alliander tot kapitaalversterking van het bedrijf. Alliander heeft in de brief het verzoek gedaan aan haar aandeelhouders om middels het verstekken van kapitaalleningen het eigen vermogen van het bedrijf op een gewenst niveau te krijgen om de energietransitie te kunnen bekostigen.

Het voorstel betreft:
a. Meedoen aan deze kapitaalverstrekking:
1. pro-rato deelname
2. deelname 25 % boven het pro-rata deel

b. Niet meedoen

In de raadsbrief van 27 september 2021 hebben wij als college ons voorgenomen besluit met u gedeeld en onderbouwd. Binnen de termijn van wensen en bedenkingen heeft u tijdens de Financiële Thema avond kenbaar gemaakt dat uw wens is om het voorgenomen besluit middels een raadsvoorstel in de Meningsvormende raad van 4 november 2021 te behandelen.

Voorgesteld besluit:
Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:
1. Te besluiten deel te zullen nemen aan de kapitaalversterking van Alliander door mee te doen voor een bedrag van € 2.953.490,-.
2. Indien noodzakelijk bereid te zijn om met het maximale percentage van 25% (dit komt in totaal neer op € 3.691.863) de kapitaalversterking te zullen versterken.
3. Het college de bevoegdheid te geven om een extra langlopende kapitaallening aan te gaan met een maximale omvang van 3,7 miljoen euro om bovengenoemde kapitaalverstrekking te kunnen financieren.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
Een jaar geleden heeft Alliander aangekondigd dat zij extra kapitaal nodig heeft om de investeringen in de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk te financieren. Deze investeringen zijn een noodzakelijke randvoorwaarde om de klimaatdoelen van Parijs te halen. Als Nederland de energietransitie wil vormgeven dan dient Alliander jaarlijks meer dan € 1 miljard te investeren in het elektriciteitsnetwerk. Voor de kapitaalversterking wendt Alliander zich tot hun aandeelhouders. Naast diverse andere gemeenten en provincies zijn de gemeenten in Holland Rijnland aandeelhouder van het netwerkbedrijf Alliander. Op 31 mei 2021 hebben wij van Alliander een verzoek gekregen om deel te nemen in de kapitaalversterking van het bedrijf. Samen met het verzoek hebben wij een uitgebreid informatiepakket ontvangen. Naast de belangen voor Alliander is deze investering ook een maatschappelijk belang dat ook onze gemeente raakt. De behoefte om te verduurzamen en verstandiger om te gaan met energiebronnen leeft ook binnen ons beleid dat wij uitdragen als gemeente Nieuwkoop. Het verstrekken van kapitaal om de energietransitie mogelijk te maken in onze gemeente is daarom in onze ogen wenselijk. Wij zijn als college dan ook voornemens te besluiten om een kapitaalverstrekking te doen van €2.953.490,- en indien gewenst zijn wij bereidt het aandeel te verhogen tot een maximum van 25% van bovengenoemd bedrag met de wetenschap dat de lening op den duur omgezet wordt in aandelen. In onderstaande uitwerking lichten wij ons voornemen toe.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Het beoogde maatschappelijke effect is dat we als Gemeente bijdragen aan de haalbaarheid van de klimaatdoelstelling van Parijs en ondersteuning bieden aan de energieleveranciers om de energietransitie te realiseren.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis
Alliander leent haar geld grotendeels op de kapitaalmarkt. Op die kapitaalmarkt zijn de meest gunstige leencondities te verkrijgen met een goede zogenaamde creditrating. Die is op dit moment hoog, in de financiële wereld aangemerkt als AA-/Aa2 rating. Deze credit rating ligt boven de minimale wettelijke norm voor Nederlandse netbeheerders (BBB-) en is gemiddeld hoger dan vergelijkbare Nederlandse (semi-)publieke infrastructuurbedrijven. Om te voorkomen dat deze creditrating daalt en er dus een hogere rente op de leningen moet worden betaald, zal een deel van de noodzakelijke extra financiering van jaarlijks 1 miljard ook uit het eigen vermogen moeten komen. Er is berekend dat het benodigde eigen vermogen van Alliander om de additionele investeringen te kunnen financieren op 600 miljoen ligt, met een minimale ondergrens van 550 miljoen.

Alliander heeft twee mogelijkheden om het eigen vermogen te versterken:
1. door geen dividend meer uit te keren
2. aandeelhouders te vragen een aanvullende kapitaalverstrekking te doen

Het eigen vermogen versterken met een kapitaalverstrekking geniet vanuit financieel perspectief de voorkeur. Het stopzetten van uitkeren van dividend was voor de (groot)aandeelhouders geen optie. Jaarlijks wordt een fors bedrag uitgekeerd aan dividend (de afgelopen 6 jaar tussen de € 90 en € 150 miljoen). Dit zou voor veel aandeelhouders (incl. gemeente Nieuwkoop) betekenen dat zij een gat zien ontstaan in hun meerjarenbegroting.

In de begroting van de gemeente Nieuwkoop zit meerjarig een bedrag van € 400.000,- dat wij jaarlijks ongeveer aan dividend ontvangen. Over de voorwaarden waaronder de kapitaalverstrekking kan plaatsvinden heeft het (groot)aandeelhoudersoverleg ruim 9 maanden onderhandeld met de Raad van Bestuur van Alliander. Er is een gedeeld besef dat deze kapitaalversterking een maatschappelijk zeer relevante ontwikkeling is die het mogelijk moet maken om de klimaatdoelen van Parijs te kunnen halen.

Tegelijk komt het verzoek voor kapitaalverstrekking zeker voor gemeenten op een moment dat de financiële uitdagingen al groot zijn, mede versterkt door de recente uitkomsten in onze regio voor de herijking van het gemeentefonds. Gedurende de onderhandelingen heeft het (groot)aandeelhoudersoverleg zich laten adviseren door KPMG (financials) en Stek (juridisch). In de regio is er binnen het (groot)aandeelhoudersoverleg een aantal keer overleg gevoerd over het voorstel van Alliander en de stand van de onderhandelingen. Helaas was het niet mogelijk om in een groter verband hierover te overleggen gelet om de grote mate van strikte vertrouwelijkheid.

Afspraken:
De belangrijkste resultaten van de onderhandelingen zijn:

- Kapitaalverstrekking in de vorm van een lening die op enig moment geconverteerd kan worden in aandelen, een zgn. CLA (Convertible Loan Agreement). Alliander is voornemens om de kapitaalstructuur te versterken door uitgifte van een reverse converteerbare hybride obligatielening ter grootte van € 600 miljoen. Gezien de lange looptijd van 60 jaar als er niet wordt afgelost of geconverteerd, telt de lening bij uitgifte al voor 50% mee als eigen vermogen (hybride karakter van de lening). Revers converteerbaar wil zeggen dat de leningnemer (Alliander) het recht heeft om de lening geheel of gedeeltelijk om te zetten in aandelen, indien de A rating op grond van objectieve omstandigheden onzeker wordt.
- Netto opslag van 1,975% voor de aandeelhouders, bovenop de basisrente. Dit is afgesproken voor een maximale periode van 10 jaar.
- De lening kan omgezet worden in aandelen op het moment dat de schuldpositie van Alliander te hoog oploopt. Daarvoor is een aantal indicatoren voor afgesproken. De belangrijkste is de zgn. FFO / Net debt. Dat is de operationele kasstroom gedeeld door de schuld. Op het moment dat de jaarlijkse operationele kasstroom structureel lager is dan 16% van de totale schuld dan wordt de lening (vreemd vermogen) omgezet in aandelen (eigen vermogen).
- Grotere betrokkenheid van het grootaandeelhoudersoverleg bij de jaarlijkse strategie besprekingen.
- Het door de aandeelhouders verstrekte kapitaal wordt alleen aangewend voor de activiteiten in het gereguleerde domein (Liander; de netbeheerder en onderdeel van Alliander) t.b.v. de energietransitie.
- Diverse aanvullende juridische afspraken.

Alliander heeft een verzoek gestuurd om minimaal naar evenredig aandeel € 2.953.490,- deel te nemen in de kapitaalverstrekking. Echter, om zeker te stellen dat het benodigde bedrag bijeengebracht wordt, wordt ons ook gevraagd om aan te geven of wij bereid zijn om meer dan pro-rata deel te nemen, bij voorkeur 25% boven het pro-rata aandeel, te weten € 738.373. Hier wordt alleen gebruik van gemaakt wanneer niet alle aandeelhouders bereid zijn om pro-rata deel te nemen.

In de brief van Alliander aan het College van B&W is aangegeven dat er ten behoeve van het politieke besluitvormingsproces in oktober meerdere verdiepende informatiebijeenkomsten in de vorm van webinars georganiseerd voor gemeenteraden en Provinciale Staten. Ten tijde van het schrijven van dit raadsvoorstel is er nog één bijeenkomst: **Woensdag 27 oktober van 19.00 tot 20.30 uur**

Voor informatie heeft Alliander een website: https://www.alliander.com/nl/kapitaalstructuur/. Hier is ook een vraag en antwoordrubriek te vinden.

Participatie / betrokken partijen / personen
n.v.t.

Duurzaamheidsaspecten
Komende jaren hebben we de gezamenlijke verantwoordelijkheid om duurzamer te gaan leven. Zuiniger omgaan met fossiele brandstoffen en duurzaam energie opwekken zijn daarin belangrijke doelen. Deze doelen gelden niet alleen voor Alliander, maar ook direct voor ons als gemeente. Door gezamenlijk onze verantwoordelijkheid te nemen ondersteunen wij als Nieuwkoop, via Alliander, de realisatie van duurzaam omgaan met energie voor onze gemeente de komende jaren. Iets dat past binnen ons duurzaamheidsbeleid.

Gezondheid
n.v.t.

Varianten met argumenten voor en tegen
Er zijn voor de gemeente Nieuwkoop als aandeelhouder twee opties:
a. Meedoen aan deze kapitaalverstrekking:
    1. pro-rato deelname
    2. deelname 25 % boven het pro-rata deel
b. Niet meedoen

Ad a1. Indien wij besluiten om deel te nemen in de kapitaalversterking dan ontvangt de gemeente daarvoor een netto vergoeding van 1,975% van € 2.953.490,- is € 58.331,- (uitgaande van een basistarief van 0%, het gemiddelde rentetarief voor een langlopende lening ligt op dit moment onder de 0,5%). Het verstrekken van het kapitaal zorgt mogelijk voor meer financieringsbehoefte en leidt wel tot een verhoging van de schuldquote. (tenzij de gemeente een liquiditeitsoverschot heeft).

Ad a2. Wij verwachten dat elke aandeelhouder zijn verantwoordelijkheid neemt en minimaal pro rata intekent. Indien dat niet het geval is, zijn wij bereid om meer dan pro-rata deel te nemen, tot het maximum van 25%.

Ad b. Indien wij besluiten niet deel te nemen in de kapitaalversterking dan moet de gemeente Nieuwkoop rekening houden met verwatering van het aandeel in Alliander en daarmee ook een lager dividend. Dat heeft een nadelige invloed op het te ontvangen dividend. Als er uiteindelijk minder dan 550 miljoen wordt bijgedragen door de aandeelhouders dan stopt de dividenduitkering. Voor de gemeente Nieuwkoop betekent dit structureel ongeveer €400.000,- minder inkomsten in onze begroting.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:
1. Te besluiten deel te zullen nemen aan de kapitaalversterking van Alliander door mee te doen voor een bedrag van € 2.953.490,-.
2. Indien noodzakelijk bereid te zijn om met het maximale percentage van 25% (dit komt in totaal neer op € 3.691.863) de kapitaalversterking te zullen versterken.
3. Het college de bevoegdheid te geven om een extra langlopende kapitaallening aan te gaan met een maximale omvang van 3,7 miljoen euro om bovengenoemde kapitaalverstrekking te kunnen financieren.

Toelichting:
Als college zijn wij voornemens om op basis van bovenstaande opties te besluiten dat wij deel zullen nemen aan de kapitaalversterking van Alliander door mee te doen voor een bedrag van € 2.953.490,-. Indien noodzakelijk zijn wij als college bereid om met het maximale percentage van 25% (dit komt in totaal neer op € 3.691.863) de kapitaalversterking te zullen versterken. Bovengenoemd voorgenomen besluit is in

onze ogen noodzakelijk om de haalbaarheid van de landelijke klimaatdoelstellingen te bevorderen en past ook binnen ons eigen duurzaamheidsbeleid waar wij als gemeente achter staan. Wij zijn van mening dat wij samen onze verantwoordelijkheid moeten nemen voor een energiezuinige toekomst.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen
Zie het kopje met varianten voor en tegen.

Financiële en Juridische gevolgen
Zoals hierboven aangegeven hebben de diverse opties ook diverse financiële gevolgen en risico's voor onze gemeente. Het verstrekken van het kapitaal zorgt mogelijk voor meer financieringsbehoefte en leidt wel tot een verhoging van de schuldquote. (tenzij de gemeente een liquiditeitsoverschot heeft). Juridische en personeel technisch heeft het geen gevolgen

Bijlagen
- Brief Alliander van 31 mei 2021 aan het college van B&W van de gemeente Nieuwkoop
- Raadsbrief van 27 september 2021 inzake de kapitaalverstrekking aan Alliander

Advies meningsvormende raad I 4 november 2021
De raad heeft voldoende informatie om een besluit te nemen. Het wordt een hamerstuk in de volgende besluitvormende raadsvergadering. Alleen de VVD wilde het als discussiestuk.